Zkouška VPL - písemná část

6. února 2020

1. Nechť $T = \{p \vee q \leftrightarrow (q \rightarrow r),\ p \wedge r \rightarrow q\}$ je teorie nad $\mathbb{P} = \{p, q, r\}$.
   (a) Tablo metodou určete všechny modely teorie T. *(3b)*
   (b) Axiomatizujte $M^{\mathbb{P}}(T)$ výrokem v DNF a výrokem v CNF. *(2b)*
   (c) Je T extenzí teorie $S = \{q \rightarrow r\}$ nad $\mathbb{P}' = \{q, r\}$? Je T konzervativní extenzí S? Uveďte zdůvodnění. *(2b)*
   (d) Určete, kolik je navzájem v teorii T neekvivalentních výroků nad $\mathbb{P}$, které jsou v T (i) lživé, (ii) nezávislé. Uveďte zdůvodnění. *(2b)*

2. Jsou dána následující tvrzení:
   (i) Nikdo nezná všechno, co má.
   (ii) Když někdo někoho zná, zná i všechno, co ten druhý má.
   (iii) Anna a Bob se znají navzájem.

   Ukažte rezolucí, že pak:

   (iv) Anna zná něco, co nezná Bob.

   Konkrétně:

   (a) Uvedená tvrzení vyjádřete sentencemi φ_1, φ_2, φ_3, φ_4 jazyka $L = \langle Z, M, a, b\rangle$ bez rovnosti, kde Z, M jsou binární relační symboly a $Z(x, y)$, $M(x, y)$ značí (po řadě), že "x zná y", "x má y"; a, b jsou konstantní symboly označující (po řadě) Annu, Boba. *(2b)*
   (b) Pomocí skolemizace předchozích formulí nebo jejich negací nalezněte otevřenou teorii T (případně ve větším jazyce), která je nesplnitelná, právě když $\{\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3\} \models \varphi_4$. *(2b)*
   (c) Převedením axiomů T do CNF nalezněte teorii S ekvivalentní T a axiomatizovanou klauzulemi. Napište S v množinové reprezentaci. *(2b)*
   (d) Rezolucí dokažte, že S není splnitelná. Rezoluční zamítnutí znázorněte rezolučním stromem. U každého kroku uveďte použitou unifikaci. *(3b)*
   (e) Nalezněte konjunkci základních instancí axiomů teorie T, která je nesplnitelná. *Nápověda: využijte unifikace z (d). (2b)*

3. Nechť T je extenze teorie $DeLO^{+}$ (tj. hustých lineárních uspořádání s maximálním prvkem a bez minimálního prvku) o nový axiom $c \leq d$ v jazyce $L = \langle \leq, c, d\rangle$ s rovností, kde c, d jsou nové konstantní symboly.
   (a) Jsou sentence $(\forall x)(x \leq d)$ a $(\forall x)(d \leq x)$ pravdivé / lživé / nezávislé v T? Uveďte zdůvodnění. *(2b)*
   (b) Napište dvě neekvivalentní jednoduché kompletní extenze teorie T. *(2b)*